

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

К О Н Ц Е П Ц И Я

**ЗА ВЪЗПИТАНИЕТО И ОБУЧЕНИЕТО
ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ДВИЖЕНИЕТО
ПО ПЪТИЩАТА В ДЕТСКАТА ГРАДИНА
И БЪЛГАРСКОТО УЧИЛИЩЕ**

София, 2003 година

К О Н Ц Е П Ц И Я

ЗА ВЪЗПИТАНИЕТО И ОБУЧЕНИЕТО ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ДВИЖЕНИЕТО ПО ПЪТИЩАТА В ДЕТСКАТА ГРАДИНА И БЪЛГАРСКОТО УЧИЛИЩЕ

1. УВОД

Съгласно Закона за движението по пътищата основна отговорност за обучението на децата и учениците по Безопасност на движението по пътищата (БДП) има Министерството на образованието и науката (МОН). В §4 от Допълнителните разпоредби е записано: “Министърът на образованието и науката осигурява чрез съответните учебни планове задължителното изучаване от учениците в системата на средното образование на правилата за движението по пътищата”.

От това за МОН произтичат следните задължения:

1. Да разработи и утвърди учебна документация.
2. Да се включи обучението по БДП в Закона за степента на образование, общообразователния минимум и учебния план.
3. Да създаде условия за осигуряване обучението по БДП със съответните учебници и помагала.
4. Да създаде условия за осигуряване подготовка на учителите по методика на обучение на децата и учениците по БДП.

2. СЪЩНОСТ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО БДП

Обучението по БДП трябва да се разглежда като неделима част от цялостното образование и възпитание на личността. То започва от ранна възраст на детето и го съпътства през цялото му развитие. Съвременната пътна среда е враждебна за детето, тя е неестествена и противоречива на неговите потребности и вътрешни механизми за физическа защита. Малките деца не осъзнават опасностите, които крие пътят, а някои юноши съзнателно ги търсят. Ето защо, обучението по безопасно движение трябва да доведе до развиването и усъвършенстването на защитните механизми на децата като участници в съвременното пътно движение. Неговата дългосрочна роля е създаването на определен начин на мислене и изграждането на поведение, които осигуряват не само личната безопасност, но и сигурността на останалите участници в движението.

Особено важно е да се схване същността на обучението по безопасно движение като вид *социално учене*, при което водеща е ролята на практическите умения, на нравствените аспекти, формиращи се главно чрез подражание, личен опит, целенасочено обучение, упражнения и тренировки.

Изискването за повишаване ефективността на обучението по БДП в детската градина и училището е свързано с промяната в цялостната система от въздействия от съдържателно и организационно естество.

В предлаганата концепция са заложили следните изходни положения:

1. Учебното съдържание е структурирано в глобални теми за всяка възрастова група и всеки клас. Това е концентрично обучение за разлика от линейното, което е масово разпространено в българското училище. Учебното съдържание на глобалната тема, структурирано като подтеми по БДП, се изучава през цялата учебна година, с което се създава възможност за формиране, затвърдяване, разширяване и надграждаден на знания и умения за безопасно поведение.

2. Разпределението на учебните часове (най много в I-IV клас) е подчинено на идеята за формиране на широка ориентировъчна основа за безопасно поведение, като условия за формиране на умения в по-горните възрастови групи.

3. Определянето на занятията като практически и теоретични е условно, тъй като технологията за формиране на умения е единна и ръководена от принципа за интегриране на учебното съдържание.

Концепцията е резултат от дългогодишни изследвания в областта на психофизиологическите, педагогическите, социалните и нормативно-правни условия у нас, свързани с безопасността.

Това е огромна, общонационална задача, в чието решаване детската градина и училището са много важни фактори, които в единство с останалите фактори, биха могли да постигнат желаните резултати.

3. УМЕНИЯ, НЕОБХОДИМИ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ ЗА ТЯХНАТА БЕЗОПАСНОСТ НА ПЪТЯ

В обучението по БДП трябва да се формират три основни групи умения:

- умения за защита – на сензомоторно равнище;
- интелектуални умения – базирани на познаването на правилата за движение на пешеходци и велосипедисти, умения за анализ, сравнение, откриване на причинно-следствени връзки;
- практически умения – свързани с овладяването на материални действия с цел вземане на решение за правилно поведение в пътна среда.

Уменията за защита са твърде голяма и обща група, която включва и интелектуални и практически умения. В концепцията те се разглеждат като умения децата да виждат, чуват, възприемат и различават сигнали от външната среда. Учителят трябва да формира у тях способности да преодоляват психофизиологичните ограничения на възрастта им.

Примерна класификация на уменията за безопасно движение:

Сензомоторни умения за защита:

1. Възприемане и различаване на цветове, форми, движение, скорост, покой.
2. Възприемане и различаване на шумове от превозни средства, посоката, от която идва шумът, разстоянието, на което е източникът му, и др.
3. Двигателни умения, насочени към приемане на оптимално количество информация – движения на тялото и главата, определяне на посоките "ляво-дясно", "горе-долу".

Интелектуални умения:

1. Готовност за ориентиране в реална пътна ситуация на познавателно равнище (напр. тригодишните деца трябва да знаят, че не бива да излизат сами на улицата; по-големите ученици на това равнище са длъжни да могат да определят елементите на средата, да познават смисъла и значението им, да анализират и оценяват различни форми на поведение в дадена пътна ситуация, умение за анализ на собственото поведение като пешеходец или велосипедист).

2. Умения за разкриване на причинно-следствени връзки между явленията на пътя.

3. Умения за работа с документи (Закон и Правилник).

4. Умения за решаване на казуси и задачи.

Практически умения:

1. Умения за аудиовизуални наблюдения и оценка на пътно-транспортни ситуации.

2. Инструментални умения в конкретна пътно-транспортна ситуация – какво се прави, когато се стигне до края на тротоара (бордюра), до "остров за безопасност", при спряло или потеглящо превозно средство, в превозно средство, на кръстовище и т.н. Тук влизат умения за въздържане от импулсивни реакции (тичане сред топка, гонене на превозно средство и др.).

3. Умения за четене на графични изображения, за работа с модели.

4. Умения за съставяне на маршрути и определяне на конфликтни участъци.

5. Умения за оказване на първа помощ на пострадал.

6. Умения за вземане на решения в конкретна пътна ситуация като пешеходец, пътник, велосипедист, мотопедист и т.н.

7. Умения за безконфликтно движение с градски транспорт.

8. Умения за оценка и вземане на решение за поведение в сложни, затруднени от условията ситуации (нощем, при намалена и ограничена видимост, поледица и др.).

Възприемайки определението на уменията като системи от действия, свързани чрез определени отношения и насочени към решаване на различни видове задачи, необходимо е да се детайлизират основните действия, влизащи в състава на уменията по безопасно движение. Като необходими задължителни действия, които трябва да владеят обучаваните и да ги изпълняват в хода на организирания учебен процес по безопасно движение в училище, са отделени:

1. Ориентиране – има два основни компонента:

а) ориентиране в реална пътна ситуация, което включва възприемане и анализ на постъпващата от външната среда информация, както и на собствената позиция в тази ситуация. Става на основата на познаване значението на пътните сигнали и маркировки, както и на правилата за поведение на участниците в движението. Главните действащи характеристики са обем и насоченост на вниманието, селективност, зрение, усещанията за цвят, форма, разстояние, движение, покой, слух, координираност на двигателните реакции;

б) ориентиране по план или схема (безопасен маршрут за движение от дома до училището и обратно). То зависи от степента на развитие на абстрактно-символното мислене и възможностите за трансфер. Използва се при решаване на казуси и задачи за теоретичен анализ и обобщение.

2. Вземане на решение за действие. Процесът на вземане на решение включва няколко последователни операции: анализ на ситуацията; анализ на собствената позиция; актуализиране на алтернативите за действие; избор на алтернатива, отговаряща на външните и вътрешни условия; изпълнение на избора; оценка на взетото решение; корекция на решението. При обучението по БДП трябва да се постигне автоматизиране на всяка операция чрез многократни упражнения и довеждане на всички до взаимосвързан комплекс.

3. Оценка. Включва оценяване на ситуацията и оценяване на поведението на участниците в нея, включително и на собственото, от гледна точка на личната безопасност. Оценява се степента на безконфликтност на елементите на ситуацията, последователността и вътрешната логика в поведението на участниците, съотнасяне на гледни точки (позиции) на различните участници в дадена ситуация.

4. Самоконтрол. Формира се в хода на учебния процес като функция на пооперационния контрол на учителя и външната регулация на действието.

5. Разпознаване и декомпозиране признаците на ситуацията и отношенията между тях.

6. Описание на ситуации, сравняване.

7. Обобщаване и класификация – почива на откриването на причинно-следствени и функционални връзки и зависимости.

Тези основни действия влизат в състава на необходимите умения за безопасно движение. За разлика от другите учебни предмети, където главно се разчита на убеждението като метод за въздействие и за формиране на системи от знания и умения, при обучението по безопасност на движението трябва да се акцентира и много по-рационално да се използва внушението (особено при децата от детската градина и при по-малките ученици).

Внушението има по-пряка връзка с емоционално-мотивационната фаза на личността, която е по-кратък път към формиране на практически действия. Това поставя особени изисквания към учебната среда, формите и методите на обучение в училище, към цялостната организация на ефективен учебен процес.

Условно, обучението по БДП може да се раздели на две нива:

- емоционално-мотивационно, което изисква осигуряване на благоприятни условия за интелектуално и нервно-психическо разтоварване, за да могат децата и учениците да се отдадат на любима дейност, най-често играта (в това число различни видове роли, компютърни, подвижни игри), разглеждане на картини, диапозитиви, гледане на филми, слушане на музика. При такива условия усвояването на знания, умения и навици става попълно. Задължително условие е, освен специалната организация на учебната среда, учителят да работи с група от 10 до 18 деца;

- интелектуално равнище, което се отнася до традиционните форми на преподаване на учебното съдържание, когато волево и целенасочено са ангажирани всички познавателни

процеси и основните мотивиращи фактори са поощрението и санкционирането на съответните реакции на обучаемите.

4. ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗМЕРВАНЕ РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОБУЧЕНИЕТО ПО БДП

За измерване резултатите от обучението по БДП на децата и учениците могат да се формулират следните основни показатели:

1. Емоционално-мотивационната готовност на учениците за обучение по БДП. Изхожда се от първостепенното ѝ значение за учебно-познавателната активност по време на занятие. Показател за равнището на емоционално-мотивационната готовност е спонтанното желание на учениците да посещават занятията по БДП.

2. Готовност за ориентиране в реална пътна ситуация на интелектуално (познавателно) равнище. Този показател се отнася пряко до измерване степента на сформированост на познавателните структури на децата и учениците в плоскостта на предметната област. Параметрите на готовността за ориентиране са следните:

а) умение за анализ на пътна ситуация – чрез разпознаване, назоваване, възпроизвеждане на отделните ѝ елементи;

б) познаване функциите и значението на елементите;

в) умение за оценка на комплекса от елементи в дадена ситуация;

г) умение за анализ поведението на участниците в дадена ситуация (като частен случай е умението за анализ на собственото поведение като пешеходец или велосипедист).

3. Способност за вземане на правилно решение в конкретна пътна ситуация. Формирането на това умение става на базата на умението за анализ. Колкото по-точен е анализът, толкова по-правилно решение ще бъде взето. Степента на сформированост на това умение се измерва чрез вербални и практически проблемни задачи. Има следните параметри: анализ на ситуацията; оформяне на алтернативи; оценка на всяка от алтернативите от гледна точка на крайния резултат; избор на алтернатива; проверка на резултата и т.н.

4. Степен на адекватност на поведенческите реакции и въздържане от реакция. За измерване степента на сформированост на това умение се използват симулационни методи, наблюдения, стандартизирани поведенчески задачи. Изпитните ситуации са според учебното съдържание на темата, както и според възрастовите особености на учениците.

5. Качество на взаимодействието учител-ученик. Оценява се по следните параметри: реакция на емоционалното състояние на учащите се; похвала, поощрение; въпроси към учащите се; лекционно изложение – време, нагледност; критика и авторитарност; отговори на ученик по молба на учителя; въпроси на ученика; времетраене на самостоятелната работа; общ емоционален фон – преобладаващи емоционални реакции.

Предлаганите пет показателя за оценка на ефективността на обучението могат да служат и като критерии за оценяване нивото на сформированост на уменията при отделните обучавани.

5. ПЛАНИРАНЕ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО БДП

Научнообоснованото предложение за цели, учебно съдържание, форми и методи за обучение изхожда от изследванията на психофизиологическите особености на децата като участници в движението и психологическата концепция за тяхното поведение в условията на интензивно пътно движение.

Изводите от изследване на психологията и поведението на децата и учениците в условията на интензивното пътно движение и причините за пътно-транспортни произшествия (ПТП) с тях категорично показват, че децата и учениците не спазват правилата за безопасно движение. Нещо повече, те не са в състояние да оценяват достатъчно реално опасностите и не осъзнават необходимостта от спазването на тези правила.

Основна слабост в подготовката по БДП на учениците от I до IV клас е недостатъчно формираното спокойно и реалистично отношение към обстановката на улицата. Това може да бъде постигнато чрез преодоляване на присъщите за възрастта им липса на достатъчен практически и социален опит и несигурност. Докато при учениците от V до VIII клас основната слабост в подготовката се свързва с натрупването на отрицателен практически опит. Това намира израз в проявяване на известна скептичност към правилата за БДП и спазването им.

Върху обучението в училище пада основната тежест за преодоляване на тези слабости. То е призвано да създаде положителни мотиви към изучаването на правилата по БДП и да развие поведенчески форми, които позволяват ефективна адаптация към реалната пътна ситуация, в която се движи детето и ученикът като пешеходец и велосипедист.

В основата на предлаганата концепция е залегнал следният модел за обучението на децата и учениците по БДП. Съгласно него, децата от I-ва до III-та група на детската градина и учениците от I до XII клас на българското училище придобиват знания и умения като: пешеходци, пътници, велосипедисти и водачи на МПС.

В детската градина децата се обучават само като пешеходци, придружавани от възрастни. Затова много съществено е участието и на възрастните наравно с учителите във възпитанието и обучението на децата.

В началния курс (I-IV клас) се задълбочават уменията като самостоятелни участници в движението и започва формирането на определени умения като пътници в превозните средства и като велосипедисти.

Във формите за обучение и възпитание водещи са редовните занятия по БДП и отговорността на родителите. Извънкласните форми трябва да доразвиват и допълват знанията и уменията на учениците.

В средния курс (V-VIII клас) акцентът на обучението е повече върху знанията и уменията като пешеходци, пътници и велосипедисти, но при лоши пътни условия и с отчитане рисковите фактори на различните пътно-транспортни ситуации (ПТС). Тук считаме, че обучението и възпитанието в извънкласните форми трябва да премине на второ място за сметка на участието на родителите.

В горния курс (IX-XII клас) предлагаме да се премине към обучение на учениците за водачи на МПС по учебна документация за придобиване на правоспособност за управление на МПС.

В предлагания модел ръководството и контролът на дейностите по формирането на транспортна култура у подрастващите се поставя на второ място. Изследванията показваха, че понастоящем с ръководство и контрол се занимават много институции. Дейността им е формална, защото за отчитането на това обучение преди всичко се използват количествени критерии – проведени часове, организирани мероприятия и т.н. Предлага се тези дейности да бъдат приоритет на просветните органи от най-високо до най-ниско ниво.

6. ЦЕЛИ И СЪДЪРЖАНИЕ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО БДП

В основата на определяне на целите на обучението по Безопасност на движението по пътищата е залегнал статуса на детето през годините.

Последователно то е:

- пешеходец с придружител;
- пешеходец, движещ се сам в съответното населено място и отиващ сам на училище;
- пътник в личното превозно средство на родителите;
- пътник в обществения транспорт;
- велосипедист в квартала;
- велосипедист в населеното място;
- обучаван за водач на МПС.

В резултат на това целите са дефинирани в Глобални теми за всяка група на детската градина и всеки клас на училището. Те са за:

ДЕТСКА ГРАДИНА:

- I група - “Нашата улица”
- II група - “Улично движение”
- III група - “Уча се да се движа сам безопасно”

НАЧАЛНО УЧИЛИЩЕ:

- I клас - “Отвивам сам на училище”
- II клас - “Отвивам на училище с обществен транспорт”
- III клас - “На пътя е опасно”
- IV клас - “Безопасно преминаване на пешеходци през кръстовища”

ПРОГИМНАЗИАЛНО УЧИЛИЩЕ:

- V клас - “Моят велосипед”
- VI клас - “Етични взаимоотношения между участниците в движението”
- VII клас - “Движение при особено трудни условия”
- VIII-ми клас - “Безопасност на движението извън населени места”

ГИМНАЗИЯ:

Подготовка на учениците за водачи на МПС, включващо обучение по Безопасност на движението по пътищата по учебната документация за придобиване на правоспособност за управление на МПС и полагане на теоретичната част на изпита.

Конкретизацията на тези цели за всяка глобална тема може да бъде извършена от всеки учител, съобразявайки се със средствата, с които разполага, и с характерните особености на населеното място.

Тези цели са задължителни за всички региони на страната. Постигането им обаче може да се осъществи по различен начин.

Това е втората характерна черта на концепцията, която предлагаме, а именно съдържание на обучението по БДП, освен правилата за движението по пътищата, трябва да бъде и конкретната пътно-транспортна обстановка, в която живеят децата. Това особено важи за практическото обучение, но е желателно и при теоретичното обучение.

Конкретизацията на учебните цели се извършва на ниво група, учебен клас и учебна единица. И така:

В детската градина (I-III група) детето трябва да формира общи представи за уличното движение и елементите на пътната среда.

В първи клас ученикът трябва да знае пътя от къщи до училище и да може да го изминава сам.

Във втори клас – да може да пътува самостоятелно в обществен транспорт, като познава и спазва правилата за своята безопасност.

В трети клас – да осъзнава опасностите, които крие пътно-транспортната обстановка, да наименува опасните места по маршрута от къщи до училище, да предвижда и открива опасностите.

В четвърти клас – да умее да преминава безопасно през всички видове кръстовища в населеното място и на основата на правилата за безопасно движение да планира придвижването си по различни маршрути.

В пети клас – да умее да управлява безопасно своя велосипед в позната, близка до дома обстановка. Да може да регулира велосипеда и да го управлява по различни маршрути, като се съобразява с изискванията за място, скорост, дистанция и интензивност на движението.

В шести клас – трябва да познава формите на поведение, които определят етиката между участниците в движението. Да умее да прилага на практика правилата за етично поведение.

В седми клас – да познава и използва правилата за движение при условия на намалена и ограничена видимост, нощем при хлъзгав път. Да умее да предвижда реакциите на водачите на ППС и техните последствия. Да владее пасивни и активни механизми на защита при особени и затруднени условия на улицата и пътя.

В осми клас – да познава специфичните особености на движението на пешеходците, велосипедистите и ППС по пътищата извън населените места. Да може да анализира и обяснява характерни нарушения.

В IX, X, XI и XII клас се предвижда обучението по БДП да премине в конкретна подготовка на обучаваните за водачи категории М, А1, А, В1 и В. Цел на обучението е учениците да могат да анализират всички връзки между основните фактори на безопасността "човек – пътно превозно средство – път", както и различни ситуации от гледна точка на нормативните документи. Да умеят да оценяват поведението (своето и на другите участници в движението), неговите последствия от гледна точка на безопасността и наказателната отговорност.

В резултат на учебно-възпитателния процес е необходимо:

- учениците (обучаваните) да могат да правят точни анализи, оценки и да прогнозират развитието на пътно-транспортната ситуация, на поведението на участниците в нея и на своето собствено поведение;

- да могат да вземат решение за действие в различни ситуации на пътя;

- да се движат безопасно в и извън населено място;

- да проявяват отговорност и самоконтрол за собственото си поведение на пътя.

Тези цели са най-общи и отразяват приноса на обучението по БДП за формиране на личността, както и концепцията за обучение.

Всичко това е предназначено да направи обучението по безопасност на движението по пътищата в училище значимо за децата. Те не учат правилата абстрактно, а в контекста на съответния си статус и средата, в която живеят.

7. МЯСТО НА ОБУЧЕНИЕТО ПО БДП В УЧЕБНИЯ ПЛАН И УЧЕБНО-ВЪЗПИТАТЕЛНИЯ ПРОЦЕС

Обучението по БДП е социално по вид и не може да се приравни към нито един от изучаваните учебни предмети в отделните групи на детска градина и класове на българското училище. Това обучение трябва да се извършва непрекъснато в учебни и извънкласни форми: уроци, игри (дидактически, подвижни, ролеви и музикални) "петминутка", екскурзии, тематични наблюдения; кръжоци; състезания и други.

Социалният и перманентен характер на обучението по БДП почти еднозначно води до извода, че то трябва да се провежда от детската учителка и класния ръководител. Те са личностите, които най-добре познават своите деца и ученици. Те общуват най-продължително с тях, техните родители и близки.

Предлагаме:

- в детската градина заниманията да се провеждат от детската учителка на съответната група;
- в I-IV клас - обучението да се провежда задължително от класния ръководител;
- в V-VIII клас - обучението може да се провежда от един или няколко учители по БДП, а при липса на такива - задължително от класния ръководител;
- в IX -XII клас - от учители по БДП и управление на МПС.

Изискванията за възлагане на преподавателска заетост по БДП са:

За детските учители и класните ръководители:

- да са изучавали дисциплината Безопасност на движението по пътищата и Методика на преподаването ѝ по време на обучението си по основната специалност;
- да са преминали курс по Методика на обучението по БДП в детската градина и училището във висше учебно заведение по програма, утвърдена от Министъра на образованието и науката, с хорариум не по-малко от 30 учебни часа.

За учителите по БДП:

- съгласно Инструкцията за изискванията за заемане на длъжността "учител" или "възпитател" съобразно придобитото образование, професионална квалификация и правоспособност;

В различните възрастови групи на детската градина предлагаме по пет занятия за обучение по БДП. Те се интегрира във възпитателно-образователния процес по роден език, околна действителност, изобразителни дейности, музикално възпитание, конструктивно техническа дейност, игри и други.

В различните класове на училището предлагаме да се определи хорариум:

I-ви - IV-ти клас - по 24 часа;

V-ти - VIII-ми клас - по 16 часа;

IX-ти -XII-ти клас - 36 часа подготовка по теория за водач на МПС.

Тези часове да се организират и провеждат, както следва:

Клас/форма	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
Час на класа	16	8	8	6	6	6	6	6
Други форми (ЗИП, СИП, извънкласни)	8	16	16	18	10	10	10	10
Общ брой часове	24	24	24	24	16	16	16	16

За възпитанието и обучението по Безопасност на движението по пътищата, когато се организира и провежда под формите на ЗИП, СИП и извънкласни форми учителите разработват учебни програми, които се утвърждават от началника на РИО (за ЗИП) или от директора на училището (за СИП и извънкласните форми).

При изготвянето на тези програми трябва да се използват утвърдените от министъра на образованието и науката, през 2003 г., учебни програми за съответния клас.

Часовете ще се отчитат по установения ред в материалната книга на училището.

8. ОРГАНИЗАЦИОННО, МЕТОДИЧЕСКО И ДИДАКТИЧЕСКО ОСИГУРЯВАНЕ НА ВЪЗПИТАНИЕТО И ОБУЧЕНИЕТО ПО БДП В ДЕТСКАТА ГРАДИНА И БЪЛГАРСКОТО УЧИЛИЩЕ

8.1. Учителите имащи право да преподават по Безопасност на движението по пътищата в детската градина и българското училище трябва да са преминали квалификационен курс по Методика на обучението по Безопасност на движението по пътищата с хорариум не по-малко от 30 учебни часа, по програма утвърдена от министъра на образованието и науката.

8.2. Обучението по БДП трябва задължително да бъде провеждано с помощта на учебно-методическа литература и дидактически материали одобрени от МОН.

8.3. Обучението по БДП е необходимо да се провежда в специализирани кабинети. При липсата на кабинети в училището или населеното място се препоръчва използването на класните стаи, в които с помощта на дидактически средства и материали по БДП се създава желаната учебна среда.

9. ОЦЕНЯВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОБУЧЕНИЕТО ПО БДП

Оценяването на резултатите от обучението по БДП трябва да бъде качествено, а не количествено. Преподавателите оценяват всяко дете и всеки ученик по това доколко те са формирали необходимите, знания, умения и поведение.

За целта всеки срок завършва с писмена атестация съдържаща оценка с "ДА" и "НЕ" за всяко знание и всяко умение. Формираното поведение се оценява в свободна форма.

10. КОНТРОЛ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО БДП

10.1. Цел на контрола на обучението по БДП:

- да насочи вниманието на учители и ръководители към проблемите на обучението по БДП в детската градина и българското училище;
- да се повишава непрекъснато качеството на това обучение;
- да се анализират причините за възникналите произшествия с деца.

10.2. Нива на контрола:

- национален - организира се от експерт по обучението по БДП в СОУ в Министерството на образованието;
- регионален - организира се учител-методист по БДП в Регионалните инспекторати по образование;
- вътрешно-училищен - извършва се от директора и комисии по Безопасност на движението;

10.3. Съдържание на контрола:

- организацията на учебно-възпитателния процес по БДП;
- осигуряването на обучението по БДП с необходимите дидактически средства;
- квалификацията на учителите преподаващи БДП;
- отчитането на обучението по БДП в материалната книга на учебното заведение.